

EUROPA SI NEAMUL ROMANESC

FOAIA MISCARII ROMÂNE PENTRU UNITATEA EUROPEI

UNIFICAREA EUROPEI SI UNIFICAREA ROMANILOR

Unificarea continentului nostru preocupă tot mai mult marile personalități ale lumii contemporane. Niciodată mai mult ca azi, în epoca modernă, care crează alt tip de structuri și care nu poate fi concepută fără interfețe și schimburi intense între toate țările, necesitatea unificării pe plan economic, financiar, cultural și politic, în formule adecvate, nu s-a pus mai acut. Formula întrezărită este confederația.

Românii nu pot fi absenți de la mișcarea pentru unificarea continentului, deoarece România face parte din Europa, ca milenar far latin la porțile acesteia. O asemenea mișcare românească urmează să cuprindă toată suflarea nației și nu se poate bizui doar pe marile colonii din Franța, Germania, Austria, etc. În ultimii treizeci de ani, o seamă de români de peste hotare se declară „refugiați”, deși mulți sunt numai rezidenți în străinătate. Toate națiile au rezidenți (Italia are 10 milioane) și se fac cunoscute prin aceștia și nu numai prin ambasadele care întrețin relații superficiale și de suprafață.

Din pricina proverbului „fie pâinea cât de rea, tot mai bine-n țara mea”, românii din străinătate sunt foarte puțini, ceea ce e rău din multe puncte de vedere. Absența noastră în marile țări și culturi a făcut ca secole de-a rândul istoria să ne ignore, deși, cum din vechime o spune Herodot: Tracii sunt cei mai numeroși după indieni și dacă ar fi uniți, ar fi nebiruiți.

Din păcate, între românii din străinăt

ă nu există unitate, ci vrajbă. Unul din motive: unii au legături cu țara și se duc în România sau în alte țări estice. A devenit, în chip absurd, un delict faptul de a-ți iubi țara, de a te reîntoarce la ea, de a o sprijini în acțiunile ei interne și internaționale. Neamul este acolo și legătura cu el nu trebuie tăiată, oricare ar fi forma de guvernare adoptată. Exemplul cel mai bun în acest sens îl dau unghurii. Deveniți cetățeni ai altor țări, ei nu pierd legătura cu Ungaria, cu guvernul care i-a alungat, făcându-i să se pripășească în străinătate cu sutele de mii. Deci, așa zișii „refugiați” - deși mai cu toții au venit pe încetul și nu pe fugă - nu întotdeauna pot invoca motive politice. Această calificare crează apoi obligația de a calomnia și discredită guvernul actual, duce la acte nedemne ce fac rău țării, pe care inamicii au destulă grijă să o ponegrescă și, deci, nu mai e cazul s-o facă și românii înșiși. Și în această privință unghurii și bulgarii, polonezii și cehii dau o frumoasă lecție celorlalți refugiați.

Spiritul realist este foarte adesea adumbrit de pasiuni și de resentimente. Citind numeroase articole consacrate României de presa românilor de peste hotare observi cu surprindere că autorii lor nu mai țin cont de faptul că țara noastră a ieșit din război învinsă și că a stat sub ocupația trupelor rusești. Nu se ia în considerare faptul că, pentru a scăpa de trupele străine, românii au trebuit să plătească daune de război însuti-

te. A fost nevoie apoi de toată abilitatea unui om politic român - bine-nțeleles comunist - spre a scăpa neamul românesc de sub o grea ocupație. Într-o țară învinsă, cu un vecin puternic, cu 240 de milioane de locuitori, singurul cu adevărat biruitor în cel de-al doilea război mondial, nu este de imaginat un guvern de centru sau de dreapta, burghez și sau democrat, după formulele clasice ale democrației engleze și americane, ci numai un guvern socialist și comunist, la început impus de ocupanți, mai apoi emanație a noii societăți, câștigându-și adeziunea populației și servind interesele nației. În fața pericolului din afară, țara trăiește și acum într-o permanentă tensiune și mobilizare, pentru stăvilirea pericolelor din vest, din sud și din est, manifestat în mod concret în anii 1968, 1971, 1973 și 1974. Deci, adeziunea poporului la actualul guvern este firească.

În aceste condiții istorice, ce rost are a se vorbi de guverne noi, în formule occidentale, ce rost au criticile negativiste și distructive la adresa conducătorilor de azi, când astfel de schimbări nu sunt de conceput în contextul european actual din est. Are vreun rost a osândi țara și guvernul și a propune formule ireale? Mai bine ar fi să se vadă dacă acest guvern realizează lucruri pozitive și dacă programul său nu are ca principal obiectiv sporirea forțelor neamului românesc și impunerea sa internațională! Planurile elaborate și eforturile făcute de conducătorii de azi ai nației presupun mobilizarea economică a tuturor forțelor producătoare și dovedesc cu evidentă că acest guvern vrea să recupereze rămânerea noastră în urmă. De altfel, statisticele creșterii economiei de la an la an arată că România se situează printre țările cu cel mai înalt ritm de dezvoltare din Europa. Cine știe să citească aceste rezultate și să le interpreteze, nu poate să nu-și dea seama de aspectul pozitiv al acestei acțiuni. De altfel, și cei ce ignorează știința economiei, mergând în România își dau seama că toată țara este un imens șantier de

construcții, de irigații, de drumuri noi, de complexe industriale, de orașe, de noi valorificări agricole mecanizate ale unor terenuri degradate și fără întrebuințare înainte, ca cele existente până mai ieri în Dobrogea.

Bine-nțeleles, fără capitaluri din afară, fără ajutoare, ca Planul Marshal, de care a beneficiat din plin Europa Occidentală, sunt necesare eforturi imense și sacrificii, o reducere programată a standardului de viață a populației, precum și restricții de tot felul. Capitalizarea produsului național, în măsură de 1/3, prin așa zisa „acumulare“, nu este altceva decât economie forțată și reducere a capacității de cumpărare a cetățenilor, care, în acest mod, finanțează economia țării, devenind acționarii întreprinderilor ei. În fond, ceea ce se face este un capitalism de stat, iar capitalul aparține marelui public, nației, organizate sub formă de stat. Dacă unor economiști occidentali li s-ar încredința tema industrializării României, în condițiile de mai sus, în genere ei n-ar putea să aleagă alte formule și s-ar găsi obligați să adopte aceleași măsuri restrictive, pentru formarea capitalurilor necesare.

Pentru fapte din trecut săvârșite de foștii reprezentanți ai lui I. V. Stalin nu pot fi învinuiți conducătorii de azi, care încă de acum un deceniu, au făcut un proces public și au atribuit sancțiuni tuturor uneltelor oarbe ale Cremlinului. În cei treizeci de ani de după război au apărut noi generații, mentalitățile s-au schimbat în România, iar principiul machiavelic (când pe vrășmaș nu-l poți convinge sau cuceri, urmează să-l stingi!) a rămas o tristă amintire.

În lumina noilor realități economice și istorice, atitudinea unor cercuri românești de dreapta, de centru și de alte nuanțe și orientări se cere revizuită. Mult mai util nației ar fi urmarea unui cunoscut dicton, pe care îl parafrazăm în felul următor: „Români din toate țările, uniți-vă!“

E. N. R.

A DOUA YALTA, la HELSINKI

Conferința de la Helsinki trebuia - în mod normal și ideal - să ducă la o Europă Nouă, la o Europă mai stabilă, mai fericită, mai prosperă. Documentul semnat de cei 35 șefi de state trebuia să consacre această „Nouă Europă“, să-i deschidă și să-i asigure o nouă existență.

A realizat Conferința Securității acest obiectiv? A deschis ea un drum nou și fericit țărilor din bătrânul continent? A asigurat ea fiecareia din țările participante independența ei națională, suveranitatea ei absolută și cetățenilor acestor țări o viață nouă, mai liberă, mai fericită și mai umană? Sau - din nenorocire - această Conferință nu a făcut altceva decât să consacre hegemonia Rusiei în Europa de Răsărit, cuceririle ei teritoriale de după război, zonele ei de influență, acordate deja la Yalta, sau luate de ea singură prin forță și perfidie?

Tragic, dar a doua ipoteză este cea adevărată.

După 30 de luni de negocieri, în care totul s-a jucat în culise, și în secret, s-a ajuns la un document obscur, incomplet, contradictoriu și cu siguranță intenționat vag (ca să placă tuturor) în care se enunță principii, dar nu se stabilesc nici drepturi nici obligațiuni, nici garanții de aplicare, de control a celor decretate.

În cadrul acestui articol voi face numai câteva considerațiuni generale. În următoarele voi analiza conținutul acestui document - zis istoric - obiectivele, realizările și eșecurile scopurilor urmărite și consecințele ce vor urma.

* * * *

Voi sublinia de la început că în afară de eforturile României (care a făcut „le cavalier seul“) de a se asigura și garanta independența națională a țărilor europene, acestea au fă-

cut figurație, acceptând toate cererile și propunerile rusești, făcute cu acordul și sprijinul Statelor Unite. Era ca și cum totul a fost decis - dinainte și de sus - de către cei doi mari; restul nu au făcut decât figurație și vodevil.

Europa „celor nouă“ nu a fost cu adevărat prezentă, decât în mod simbolic, prin semnătura, în numele ei, a președintelui - pro tempora - al Comunității Europene. Restul țărilor europene au fost manevrate separat și izolat în culise și nu au avut mare lucru de spus.

Soarta Europei, viitorul ei, a țărilor care o compun și a popoarelor ei a fost decisă *numai de cele două mari puteri neeuropene*, ele, cu excepția României, s-au dus la conferința de la Helsinki resemnate, ca oile la un abator. Ele și-au ipotecat viitorul, prin document și proprie semnătură, cum a făcut-o Faust cu diavolul, pentru a trăi liniștit și fericit astăzi, indiferent de ce i se va întâmpla mâine.

* * * *

Cum a fost posibil acest lucru, această tragedie, această eroare politică?

În 1972, când Președintele Nixon a acceptat idea acestei conferințe, ea trebuia să ducă - după el - la o destindere și cooperare în Europa: era consecința logică a destinderii amorsate între cei doi mari. Nixon spera să se ajungă, ca ultim obiectiv, la o Europă lipsită de blocuri, la o Europă Unită, puternică, independentă și reintrată în granițele ei naturale, geografice și culturale, milenare.

Cerută cu insistență de Molotov, încă din 1954, Conferința Securității a fost continuu - timp de 18 ani - refuzată de Occident. Pentru el această Conferință urmărea divizarea și slăbirea sa, dizolvarea Pactului Atlantic, retragerea trupelor americane din Europa și

lăsarea acesteia la discreția militară a Rusiei, consacrarea hegemoniei Moscovei în Răsăritul Europei și recunoașterea cuceririlor ei militare și politice, în timpul și după al doilea război mondial.

De ce, după 18 ani de refuz, justificat de asemenea argumente incontestabile, Nixon a acceptat această Conferință? S-a lăsat el oare prost de ruși? A crezut el că rușii au renunțat la politica lor seculară imperialistă, condamnată încă din 1854 chiar de Karl Marx, în Herald Tribune? Desigur că nu. Nixon nu era nici prost, nici naiv. Dar el credea că Statele Unite se găseau într-o poziție de *forță*, iar Uniunea Sovietică într-o politică de inferioritate și deci că, bine exploatată, Conferința Securității putea să fie avantajoasă pentru Occident prin concesiile pe care Rusia va trebui să le facă. Aceasta cu atât mai mult cu cât ținerea acestei conferințe era condiționată de succesul tratativelor pentru reducerea armamentului și armatelor în Europa, de la Viena.

De ce credea Președintele Nixon că Rusia era slabă în 1972 și forțată să facă concesiile?

Mai întâi ea trecea printr-o perioadă de tensiune militară cu China. Un război rece - de câteva zeci de ani - putea să imobilizeze cea mai mare parte din trupele rusești pe granița de aproape 11 mii de km. cu China și deci Moscova urmărea să-și asigure spatele în Europa.

Pe plan politic, blocul monolitic comunist, controlat de la Moscova, devenise plurilateral, în frunte cu Moscova. Partidele comuniste necontrolate de Cremlin își luau libertatea: țările înfeudate Moscovei la Yalta, ca România, își căutau și își afirmau cu tărie dreptul la independență și suveranitate națională.

Economic, Rusia trecea printr-o criză și mai gravă: trebuia să fie hrănită cu cereale americane. Pentru a scoate industria ei retrogradă din marasm ea avea nevoie de tehnologie și de capitaluri occidentale, în special a-

mericane.

Iată de ce, Rusia având nevoie de Occident, Președintele Nixon credea că ea trebuie să plătească prețul. Adică Rusia va trebui să facă concesiile Occidentului, adică Europei și Americii.

* * * *

Dar scandalul (aș zice hasna, cu scuze pentru cititori) Watergate a răsturnat întreaga situație.

De unde Statele Unite aveau un președinte tare și confirmat prin cea mai mare masă de voturi din istoria Statelor Unite, el a devenit un președinte slab, în pragul inculpării și al pușcării.

De unde Statele Unite terminaseră onorabil războiul din Vietnam și se puteau ocupa de treburile europene, rușii au profitat de lipsa de conducere americană, de criza de „leadership“, ca să transforme acordurile de armistițiu de la Paris al lui Kissinger (prix Nobel de la Paix) într-o capitulare necondiționată și în cea mai umilitoare retragere americană din întreaga lor istorie.

De unde situația economică a Statelor Unite și a Europei era prosperă și în plin „boom“, rușii au împins pe arabi să declanșeze războiul din Orientul Mijlociu și să impună un embargo petrolifer Occidentului, ce i-a îngenuchiat, prin severa recesiune ce a urmat.

Consecința gravei crize economice din Occident - inflația și șomajul - a dus, cum era firesc - și cum se urmărea de Moscova - la înțărirea partidelor comuniste din țările occidentale, începând cu cel italian și cel portughez.

Din cauza lipsei de conducere americană, rușii au profitat și au răsturnat întreaga situație și conjunctură din 1972.

În această situație succesul lui Nixon - așa cum i-am scris-o într-o scrisoare deschisă - Președintele Ford trebuia să *amâne această conferință*, unde avea totul de pierdut și nimic de câștigat, în conjunctura în care se ținea.

Consecința: capitularea necondiționată a Occidentului, la Helsinki. De unde Nixon urmărea o restructurare mondială de forțe, un nou echilibru mondial, cu cinci puncte de sprijin: Washington, Moscova, Peking, Tokio și Europa celor nouă, la Helsinki s-a consacrat hegemonia absolută a celor două puteri. A fost eliminată Europa, ca mare putere și s-au creat condițiile unei capitulări viitoare a Statelor Unite, incapabile să se apere militar, economic și politic, fără Europa.

* * * *

Conferința de la Helsinki a fost comparată cu Congresul de la Viena din 1815. Ca adunătură de oameni politici, comparația este corectă. Dar ea poate - în fond - fi comparată mai ușor cu tratatul de la Tilsit, între Napoleon și Țarul Alexandru I, din 1807, când ei și-au împărțit Europa, când Napoleon a cedat țarului Basarabia românească, a împărțit Polonia și a dat mână liberă în răsăritul Europei, acestuia. Cum se repetă Istoria . . .

La Viena cele cinci mari puteri au dictat granițele și condițiile lor prinților și prințesorilor europeni. Ele s-au pus de acord, făcând „Sfânta Alianță“ să-și apere monarhiile amenințate de aspirațiunile naționale ale țărilor oprimate.

Ce au de apărut în comun Statele Unite cu Rusia, ca să facă Sfânta Alianță de la Helsinki? Comunismul? sau Capitalismul? Ii știam, până la Helsinki, dușmani de moarte.... Ce a obținut America la Helsinki în schimbul recunoașterii hegemoniei rusești în răsăritul Europei? O Europă divizată, slăbită și amenințată să devină o Europă de la Vladivostok la Atlantic?

S-a uitat că tranșeul de apărare al Statelor Unite este pe Nistrul românesc și că odată ajuns la estul Atlanticului, va fi prea târziu.

* * * *

La Viena monarhiile celor cinci și-au promis ajutor militar reciproc, pentru menținerea ordinii, adică înăbușirea aspirațiunilor națio-

nale ale minorităților - ori majorităților - din imperiile lor. O obligație ce a făcut pe țarul Alexandru I să-și ofere hoardele ca să înăbușe revoltele poporului italian.

Dar cu toate acestea alianța nu a reușit. Aspirațiunile naționale ale popoarelor subjgate nu au putut fi atinse. Ele au fost reprimare, dar s-au afirmat - recitiți istoria anilor 1815- 1847 - și până la urmă au triumfat.

Dar cum trupele țarului Alexandru nu au putut împiedeca independența și câștigarea suveranității naționale a poporului italian, tot așa Conferința Securității de la Helsinki, nu va putea împiedeca marșul spre recâștigarea deplinei independențe a popoarelor subjgate la Yalta. România s-a luptat în această Conferință contra „Doctrinei suveranității limitate“ a lui Brejnev, care a legitimat invazia tancurilor lui la Budapesta și la Praga. România a cerut cu insistență garanții (nu enunțări vagi de principii) nu numai contra uzului forței, dar și a amenințării uzului acesteia (adică șantajul militar, politic, sau blocus economic) dar ea a pierdut.

Eu sunt sigur că România își va urma nelintită - prin ea însăși - drumul spre independență națională. Și aceasta, independent de părerile sau convingerile ideologice ale conducătorilor ei. Fiindcă sângele apă nu se face.

Nicolae Baciu

DREPTATE PENTRU ROMANIA

Nicolae Baci

În sfârșit, după ani de tergiversare, Congresul American a aprobat acordarea clauzei „națiunii celei mai favorizate”, României. E o veste bună de care trebuie profitat pentru a accentua independența politică și economică a țării noastre, ameliorarea nivelului ei de viață mai ales în bunuri de consum și implantarea comerțului românesc în Statele Unite, prin mâini energie și creiere românești.

În fapt, această clauză se reduce la o diminuare sensibilă a tarifelor vamale pentru mărfurile românești exportate în America, cu aproape 50%. Aceasta însemnează că prețurile produselor românești vândute pe piețele americane vor fi *mai eștine*, deci competitive și deci se vor putea vinde mai bine, mai ușor. Plătite în dolari, această clauză va ameliora poziția devizelor românești, va echilibra balanța comercială între Statele Unite și România (care în acest moment este de 2 la 1 în favoarea USA).

Dar ceea ce este mult mai important și rațiunea principală pentru care eu, democrat și anticomunist, am susținut acordarea acestei clauze României, încă din 1966 (în ziarul „New York Times”, „Herald Tribune”, etc.), este accentuarea *independenței ei economice față de Moscova*, care în mod normal trebuie să ducă și la o accentuare a independenței politice.

Așa cum am spus-o în repetate rânduri, nu există independență politică fără independență economică. În ultimii zece ani, România, cu curaj și demnitate, face eforturi în această direcție, implantându-se comercial și economic în toate țările lumii. Este un efort meritoriu, dar adevărata sursă de devize - atât de necesară pentru importarea unui echipament modern și a unei tehnologii indispensabile unei indus-

trii moderne - Statele Unite, rămânea închisă. Cu o întârziere regretabilă, această sursă a fost acum deschisă și ea trebuie valorificată din plin, pe toate planurile și în toate ramificațiile ei.

Mărfurile românești trebuie să ia drumul Americii în condiții ireproșabile, nu numai din punct de vedere calitativ, dar și ca prezentare ca serviciu „aprs vende”, ca termen și condiții de livrare. Pentru aceasta trebuie formată o întreagă echipă economică specială care să cunoască piața și gusturile americane, felul lor de a face comerț. Pionii comerțului românesc în Statele Unite trebuie să fie *românii* din America, independent de sentimentele lor politice sau divergențele lor ideologice cu conducerea de azi a României. Problema trebuie văzută pe termen lung și peste eventualele divergențe, trecătoare. Interesele permanente ale țării cer să nu se piardă ocazia de a se păstra comerțul exterior al României în mâini românești. Altfel se pierde o ocazie unică, constituind o greșală economică ca și una politică.

Acordând clauza națiunii celei mai favorizate României (înaintea acordării ei Moscovei) Congresul american a voit - desigur - să facă un gest politic. A voit să „recompenseze” eforturile de independență națională a țării noastre și - desigur - să le încurajeze.

„The Trade Act” - Legea Comerțului, din 1974 - condiționează acordarea și menținerea acestei clauze, de dreptul la emigrare al minorităților (în special) și al naționalilor. Din acest punct de vedere cred că Congresul american a înțeles târziu că România nu are nici un interes să limiteze emigrarea minorităților și a evreilor în particular.

Probabil că dacă au fost restricții, ele au

fost determinate de o politică restrictivă impusă de la Moscova. Cu toată contribuția inteligenței, energiei și puterii lor creatoare, la cultura și dezvoltarea economică a României, elementele minoritare din țară pot fi înlocuite cu români autohtoni, din Oltenia, Transilvania și toate celelele provincii românești. Desigur, deasemenea, ca mulți din cei susceptibili de a emigra, evreii nu doresc să o facă. Ei s-au integrat țării românești, devenită țara lor. Unii au dus-o chiar mult mai bine decât majoritatea românilor, în ultimii 30 de ani și cum e normal - și uman - ezită să-și părăsească țara plecând spre necunoscut și greutăți necunoscute.

Eu nu cred că minoritățile românești vor fi reținute cu forța; eu cred că toți cei ce vor să plece vor fi lăsați să o facă.

Ceea ce nu înțeleg - și sper că această politică va fi schimbată - este reintegrarea familiilor. E un spectacol revoltător și de nedorit, nedemn de omenia românească atât de bine cunoscută, să vedem demonstrații și greva foamei, pentru ca românii emigrați să-și întregească familiile. Este o politică complet greșită, ce dăunează și prestigiului țării și spiritului de reconciliere națională între români. Deaceea ea trebuie schimbată și schimbarea trebuie decisă de sus și repede.

* * * *

În căutarea drumului ei de independență națională, România s-a opus recent la adunarea CAER-ului de la Budapesta, la orice integrare supranațională industrială sau economică, în cadrul blocului condus de sovietici. E aceeași problemă spinoasă - refuzată de Gheorghiu Dej la Varșovia, la timpul său - care se repune pe tapet. Moscova vrea cu tot dinadinsul această integrare, fiindcă ea îi va permite controlul absolut asupra țărilor componente, prin blocus economic. Deaceea în mod justificat România se opune acestei integrări. Dar ca să se opună cu succes, ea trebuie să poată face schimburi economice masive și profitabile cu alte țări, mai ales cu Statele Unite și Germania.

Ceva mai mult - și aprob din toată inima a-

ceastă atitudine - România a anunțat CAER-ul că ea înțelege să ducă negocieri *directe* cu Comunitatea Economică Europeană, adică Europa celor nouă. Sfidând apartenența ei la blocul militar de la Varșovia, România a cerut și a obținut titlul de membru (observator „deocamdată”) al blocului de țări nealiniat, cu ocazia întrunirii de la Lima și va participa în această calitate în curând și în Peru și anul viitor în Ceylon. Ea vrea să aparțină, dacă nu se poate altfel, cel puțin țărilor nealiniat.....

E o politică curajoasă, absolut necesară și - evident - plină de riscuri. Această politică nu ar fi fost și nu este posibilă decât cu oameni de ținută românească, neinfecțați de Moscova. În această ordine de idei semnez un articol interesant din „Financial Times” din 10 iulie, în care se arată cum exercită Moscova controlul ei economic și politic asupra Ungariei: „Nu este lipsit de semnificație faptul că *trei* din cei cinci premieri adjuncți ai Ungariei sunt absolvenți ai Școlii de Partid din Moscova și că fiecare din ei a trăit câte trei patru ani în capitala Uniunii Sovietice”.

* * * *

Urmând această linie națională, pentru o cât mai mare independență în viitor, poporul român face - astăzi - sacrificii enorme. Politica economică externă și perspectivele unei intensificări a comerțului cu Statele Unite trebuie să ducă și la o ameliorare sensibilă a nivelului de viață al poporului român și la o liberalizare oarecare în cadrul regimului socialist. Odată consolidați primii pași pe drumul recâștigării totale a suveranității naționale, toate aceste uriașe eforturi trebuie să se reverse și asupra omului de rând, a românului. Odată fundația bine ancorată, trebuie să se construiască și casa, o casă mai veselă, cu ferestrele larg deschise, pentru a lăsa soarele să pătrundă în sufletele alor noștri. O casă de concepție românească, care implică adaptări și reforme curajoase și care să fie o casă cinstită, românească, pentru români.

ETNOS

Port vechi din Gopeși

Cânticu jilosu ti anoastră hoară

Vruți anoștră patriot,
 Hai s'cântăm di adun cu toț,
 Cânticu cu jiloase zboară,
 Ti anoastră Gopiși hoară.
 Gopiți hoară ună ciudiie
 Iara avzătă tu dunie,
 Casi albi ca palati.
 S'ti lea dorlu di mușati.
 Anvârligati cu virdeată,
 Cu lilice și mușiteată

Munță analță poni stifoși,
 Erau tuț multu hâricoși.
 Pi tu căliuri era adrati,
 Șopiti cu apă arate,
 Apă limpidi și cura,
 Gupișanli aclo si avra.
 Toati uboarli cu virdeată,
 Trandafili și mușiteată,
 Ochli pri iu vas arcai,
 Ță si păre că ești tu raiu.
 Meslu Marțu cându ghinea,
 Ponli tuț aclo înflurea,
 Eară toati ahātu mușati,
 S'ti lea dorlu dit hieati.
 Astăz noi plânzemu cu jale,
 Că ma multu țava nu ari,
 Neți unoră ne lilice,
 Samu casi arvăiti
 Gopiși șapti suti di casi,
 Astăz patruzăți armasi,
 Di șpouti cu apă arați,
 Ază neți semu armasi.
 Noi tuț hoara u alăsămu,
 Nu știmu cătră iu acățămu,
 Unu cu alantu nu nă știmu,
 Gupișani că iu noi himu,
 Ma noi iară s'nă căftămu,
 Gupișani iară s'nă aflămu
 Unu cu alantu tot s'nă știmu,
 Gupișani s'nu nă agărșimu.
 Bună slabă totsună doară,
 Că nă easti anoastră hoară,
 Di Gopiși suntu anoștră părință,
 Gopiși suntu alor mărmință.

Compusă de Iordani N. Hrista, Gopeși, 1946.
 Decedat la Bitolia, 1971.

M R U E
 EUROPA și NEAMUL ROMANESC
 Via Larga, 11 - Milano (Italy)

*Lettera Circolare, foglio supplemento del
 "B.E.", aut. Tribun. Roma nr. 2870 del
 15.12.1951.- Ed. U.P.D. - Roma - Largo
 Chiai 19.-*